

'Good practice' in beeld

Begeleiding en beleid bij leesproblemen en dyslexie

Tekst: Joli Luijckx

Toen in 2001 de protocollen leesproblemen en dyslexie in het regulier basisonderwijs werden geïntroduceerd, was dit voor zeven Limburgse en een Brabantse SBO-school reden om de krachten te bundelen en samen het protocol in het SBO te gaan implementeren.¹ Onder leiding van het Opleidingscentrum Speciale Onderwijszorg van Fontys Hogescholen gingen de acht scholen hard aan het werk om met het protocol als leidraad de begeleiding van leerlingen met hardnekkige lees- en spellingproblemen te optimaliseren. Nu, vier jaar later hebben Marlou Janssen en Ria Kleijnen een map ontwikkeld met vier cd-rom's: *Leesproblemen en dyslexie in beeld*.

Hoe pas je lees- en taalonderwijs en dyslexiebeleid goed toe in de praktijk? De map *leesproblemen en dyslexie in beeld* geeft daarop een antwoord. Dit is geen dik boekwerk vol uitgebreide beschrijvingen, maar bevat cd-roms met veel korte filmfragmenten die een beeld geven van de praktijk. Geen pagina's vol schema's en lijsten, maar praktisch materiaal dat precies laat zien hoe je een en ander in de praktijk kunt toepassen. De map sluit aan bij de richtlijnen van de protocollen leesproblemen en dyslexie. De filmbeelden laten zien hoe een leerkracht in de klas met de leerlingen werkt, hoe binnen de groep aan een aantal leerlingen in kleine groepjes of individueel extra zorg wordt gegeven, hoe ICT-hulpmiddelen worden ingezet als extra ondersteuning of remediërend middel. Ook is op de filmbeelden een dyslexiespecialist aan het werk, is er aandacht voor zorgcoördinatie, beleid op het gebied van diagnostiek van dyslexie binnen de school en het werken met de Dyslexiemonitor.

Van en met elkaar leren.

Leerkrachten geven volgens de auteurs aan, behoefte te hebben aan praktische, dagelijkse voorbeelden van 'good practice'. *Leesproblemen en dyslexie in beeld* biedt hen letterlijk een kijkje bij een collega-leerkracht in de klas. Net als de leerlingen *van en met* elkaar leren in de klas kunnen met deze kijkwijzer onderwijsprofessionals *van en met* elkaar leren. Hoewel het pakket is ontwikkeld in het SBO vinden de makers het pakket ook bruikbaar in het regulier basisonderwijs.

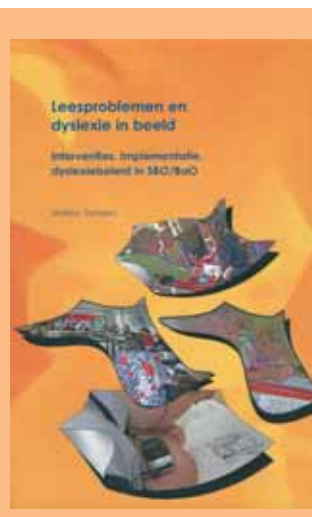
Zorg in de klas

De filmpjes laten zien hoe de zorg voor kinderen met leesproblemen zoveel mogelijk kan worden aangeboden in de klas. Dit kan met leesonderwijs (zorgniveau 1) of doordat de groepsleerkracht,

zowel in de onderbouw als bovenbouw extra zorg geeft (zorgniveau 2). Voorbeelden hiervan zijn lessen over woorden die met dezelfde letter beginnen, beginrijm, het werken met het lettergroeiboek en het doelmatig inzetten van ondersteunende software als Kurzweil, het spraakherkenningsprogramma Dragon en de readingpen. Wanneer meer hulp nodig is, kan een beroep worden gedaan op de deskundigheid van een leesspecialist, dyslexiespecialist of remedial teacher (zorgniveau 3). Op de laatste cd wordt het dyslexiebeleid besproken, het interventieformulier en in welk stadium een dyslexieonderzoek en dyslexieverklaring aangevraagd worden bij het 'nieuwe' dyslexiebeleid van de school.

Ouders in beeld

Ook ouders zijn niet vergeten en spelen zelfs een actieve rol. In de filmpjes werken ze met kinderen in de klas, bijvoorbeeld door een groepje te begeleiden bij voorlezen of het helpen bij een opdracht die wordt gemaakt met behulp van de voorleesfunctie van het computerprogramma Kurzweil. De dyslexiespecialist benadrukt het belang van luisteren *naar* en overleggen *met* ouders. Moeders leggen vervolgens uit hoe waardevol deze betrokkenheid voor hen is. Door het werken met de kinderen met dyslexie op school zien ze nu veel beter hoe hard deze kinderen moeten werken. Hierdoor krijgen ze meer begrip en inzicht in de problematiek van hun kind en het helpt bij de acceptatie.

Leesproblemen en dyslexie in beeld

interventies, implementatie, dyslexiebeleid in SBO/BaO

Auteurs: Marlou Janssen en Ria Kleijnen

ISBN 9044119737

Fontys OSO & Garant-Uitgevers n.v., 2006

Prijs: € 50,-

Wilt u meer informatie en/of het boek bestellen? Ga dan naar www.fontys.nl/oso, www.fontysoso.nl/webshop of e-mail oso@fontys.nl

¹ Op het moment dat het project 'leesproblemen en dyslexie in beeld' startte was nog niet bekend dat het Expertisecentrum Nederlands onder leiding van Dr. Hanneke Wentink en Drs. Eveline Wouters een protocol 'Leesproblemen en dyslexie in het SBO' zouden gaan ontwikkelen (zie pag. 32 van deze Balans Magazine). Wentink en Wouters hebben hun medewerking verleend aan de totstandkoming van *Leesproblemen en dyslexie in beeld*.